

LGS RİTİM

TÜRKÇE

SON TUR

SINAVIN
ÖNCE ÇÖZÜLMESİ
GEREKEN
BECERİ TEMELLİ
200 SORU

İŞLEYEN ZEKÂ
RİTİM

Tunç TUNA
Binnur YILMAZ
Özcan YAVAŞ
Bülent AVCI

8. Sınıf LGS RİTİM

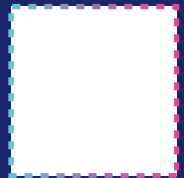
TÜRKÇE

SON TUR

SINAVDAN
ÖNCE ÇÖZÜLMESİ
GEREKEN
BECERİ TEMELLİ
200 SORU

VIDEO
ÇÖZÜMLÜ

Tunç TUNA
Binnur YILMAZ
Özcan YAVAŞ
Bülent AVCI

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

130320 – B1

ISBN: 978 – 605 – 250 – 275 – 4

Yayın Koordinatörü

Selim AKGÜL

Yazarlar

Tunç TUNA
Binnur YILMAZ
Özcan YAVAŞ
Bülent AVCI

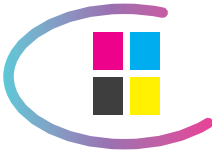
Editör

Merve ER

Dizgi

İşleyen Zeka Dizgi Birimi

Basım Yeri

İŞLEYEN ZEK A YAYINCILIK

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak, No: 3/C-D
Ostim, Yenimahalle / ANKARA

Tel: (0850) 302 20 90 • (0549) 814 44 13

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler ve Kıymetli Meslektaşlarım,

İşleyen Zeka Yayınları olarak Talim ve Terbiye Kurulunun güncel müfredatına uygun olarak hazırdığımız “LGS Ritim Son Tur” eserimizi size ulaştırmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Bu kitaplarla birçok kazanımı içinde barındıran “beceri temelli sorular” ile kazanımları kavratmayı, yorum yapmayı ve sözel-sayısal muhakeme yeteneğinizle birlikte analiz-sentez yeteneğinizi geliştirmeyi hedefledik. LGS'nin tüm kazanımlarını içeren “200” soruyla eksik öğrenmelerinizi tespit etmeyi ve öğrendiklerinizi pekiştirmeyi amaçladık. Bu seri sayesinde tüm konuları tekrar etmenizi arzuladık. Eksiklerinizi tamamlamanız için karekodu okutarak ulaşabileceğiniz video çözümler hazırladık.

İşleyen Zeka Yayınlarını kullanarak hedefinize emin adımlarla ilerleyeceğinize inanıyoruz. Bu zorlu süreçte İşleyen Zeka Yayınları olarak her zaman yanınızdayız.

Başarı dilekleriyle...

Selim AKGÜL
Yayın Koordinatörü
selimakgul@isler.com.tr

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

KELİMENİN ANLAMI
VE YORUMU

5

2. ÜNİTE

SÖZ SANATLARI

17

3. ÜNİTE

CÜMLENİN ANLAMI
VE YORUMU

23

4. ÜNİTE

ANLATIM BİÇİMLERİ VE
DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

31

5. ÜNİTE

PARAGRAFIN ANLAMI
VE YORUMU

39

6. ÜNİTE

METİN TÜRLERİ

61

7. ÜNİTE

GÖRSEL / GRAFİK OKUMA

71

8. ÜNİTE

SÖZEL YETENEK / MUHAKEME
/ AKIL YÜRÜTME

105

9. ÜNİTE

DİL BİLGİSİ

121

10. ÜNİTE

YAZIM KURALLARI

145

11. ÜNİTE

NOKTALAMA İŞARETLERİ

151

Kelimenin Anlamı ve Yorumu

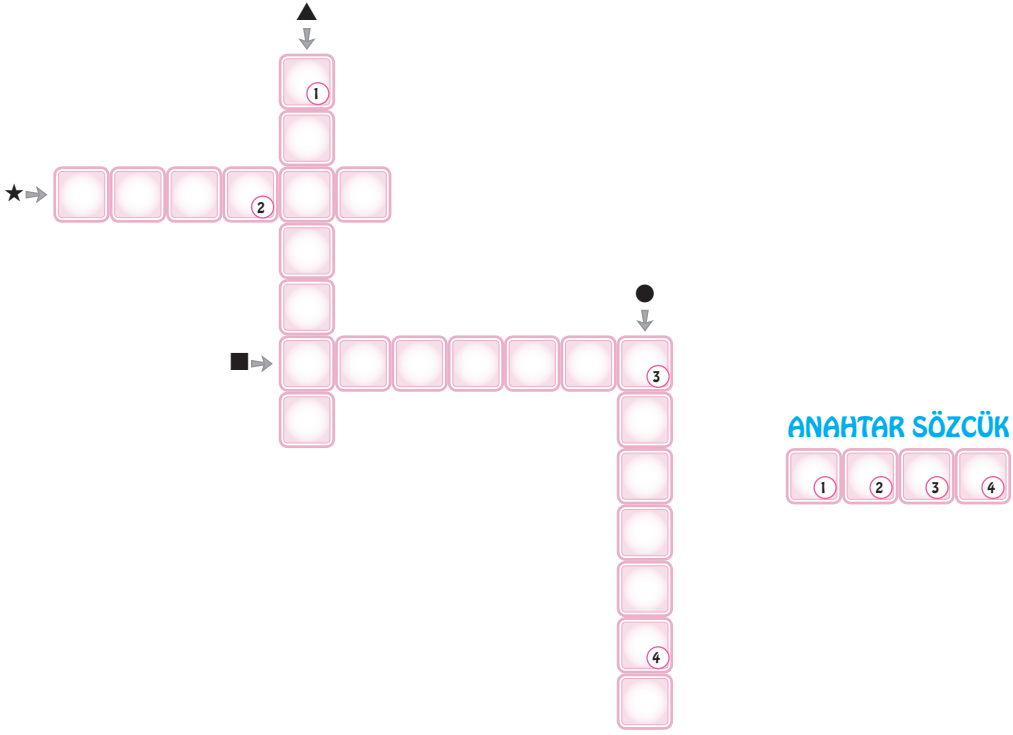
1

ÜNİTE

1. Uzay denince gözümüzde genellikle sessiz ve sakin bir boşluk canlansa da gezegenimizi çevreleyen yörüngeler bu sıfatlardan hayli uzak bir kalabalığa ve trafiğe sahip. Bu kalabalığın önemli bir kısmını uzay çöpleri adı verilen, farklı niteliklerdeki çok sayıda nesne oluşturuyor. İşte tamamı insanlığın uzay faaliyetleri sonucunda oluşmuş bu atıkların temizlenmesine yönelik girişimler gitgide hız kazanıyor. Modern hayatın devamı için bu konu, büyük önem arz ediyor.

Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamları "●, ▲, ★, ■" simgeleriyle verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak aşağıdaki bulmacaya yerleştiriniz.

- Bir şeyin nasıl olduğunu belirten, onu başka şeylerden ayıran özellik.
- ▲ Bir gök cisminin hareketi süresince izlediği yol.
- ★ Bulunulan çağı anlayışına, şartlarına uygun olan.
- Güneş çevresinde dolanan, ondan aldıkları ışığı yansıtan gök cisimlerinin ortak adı.

Numaralanmış kutularda yer alan harfler "ANAHTAR SÖZCÜK" bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

- A) Y E L E
- B) Y E N İ
- C) Y İ N E
- D) Y E T İ

LGS Ritim Türkçe

5

Kelimenin Anlamı ve Yorumu

2. Aşağıda "kırmak" sözcüğünün bazı anlamları verilmiştir:

- Sert şeyleri vurarak veya ezerek parçalamak.
- Tavlada karşı oyuncunun pulunu oyun dışında bırakmak.
- Dileğini kabul etmeyerek gücendirmek, incitmek.
- Hareket durumundaki canlının veya taşıtın yönünü değiştirmek, çevirmek, döndürmek.

Buna göre aşağıdaki görsellerden hangisi "kırmak" sözcüğünün verilen anlamlarından herhangi birini karşılamaz?

3. Bir bilim, sanat, meslek ya da spor dalıyla ilgili özel ve belirli kavramları karşılayan sözcüklere terim denir. Bir sözcüğün terim anlamı olabilmesi mutlaka ilgili olduğu alana yönelik bir cümlede kullanılması gerekir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük terim anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) İki göz odada ısınmaya çalışan ailenin yakacak bir parça odunu bile yoktu. Bu sorunu mutlaka çözmek gerekir, diyerek dışarı çıktı Burhan. Ne yapacağını biliyordu. Gidecek, kendisine bir iş bulacak ya da ailesini de alıp köyüne geri dönecekti.
- B) Ördekler, geniş gagaları ve perdeli ayaklarıyla çok şirin görünür. Duruşları, bakarken başlarını birazcık yana yatırmaları gerçekten onları inanılmaz derecede sevimli yapar. Ördekler genelde yabancı hayvanlardır ancak evcil olanları da vardır.
- C) Kök, bir bitkiyi toprağa bağlayarak bitkinin topraktan su ve mineral almasını sağlar. Tamamı su içinde yaşayan bitkilerde bulunan kök ise sadece zemine tutunmayı sağlar. Bu tür bitkilerde kök oldukça körelmiştir.
- D) Orhan Veli Kanık, şiir anlayışımıza ve dolayısıyla edebiyatımıza yeni bir bakış açısı getirmiştir. Ona göre şiirde ölçü, kafiye ve dörtlük zorunlu değildir. O, şiirde mecazlı söyleyişleri kabul etmemiştir. Konuşma dilinin inceliklerinden faydalanmıştır.

4. Atasözleri geçmişten günümüze gelen, uzun deneyimlerden yararlanarak kısa ve özlü öğütler veren, toplum tarafından benimsenerek ortak olarak kullanılan kalıplaşmış sözlerdir. Atasözleri bir toplumun duygu, düşünce, inanç ve kültür yapısını yansıtır.

Buna göre,

- I. Sel her zaman kütük getirmez.
- II. Eski kurt yolunu şaşırılmaz.
- III. Gafil kuşun avcısı çok olur.
- IV. Kurtla görüşen köpeğini yanında taşır.

atasözlerini aşağıdaki anlamlarla eşleştirdiğimizde hangi anlam boşta kalır?

- A) Fırsat B) Tedbir C) Gaflet D) Tecrübe

Kelimenin Anlamı ve Yorumu

5.

Söz gümüşse sükût altındır.
Masal okuyor, bilmiyor o zır deli.
Rüzgâr eken fırtına biçer,
Kendi düşen ağlamaz yârim.

Sen sen ol kalp kırma,
Uykuların kaçır sonra.
Akıllı ol, oyuna gelme.
Tepetaklak olursun, eden bulur sonunda.

Bana göre hava hoş, kendi bilir
Beni bilen iyi biliyor.
Boş çabaların bu gönüllerde,
Hükmü geçmiyor.

Hadi sev, hadi hadi hadi gözünü karart da
Koy elini kalbine şu yalan hayatta.
Gelen geçer, konan göçer unutma.
Sana da kalmaz bu ölümlü dünya.

- I. Gücü yetmemek, sözü geçmemek
- II. Birini hoş ve etkileyici sözlerle aldatmak
- III. İnandırıcı olmayan, oyalayıcı sözlerle kandırmaya çalışmak
- IV. Bir işe atılırken hiçbir şeyden çekinmemek

Numaralanmış açıklamalardan hangileri, dörtlüklerde geçen deyimlerden herhangi birinin anlamını vermektedir?

- A) I ve III. B) II ve IV. C) I, III ve IV. D) II, III ve IV.

6. Anlamca birbirinin karşıtı olan sözcüklere zıt anlamlı sözcükler denir. Bir sözcüğün olumsuzluğu, o sözcüğün zıttı değildir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki şiirlerin hangisinde zıt anlamlı sözcüklere yer verilmemiştir?

A)

Yerin seni çektiği kadar ağırsın,
Kanatların çırpındığı kadar hafif.
Kalbinin attığı kadar canlısın,
Gözlerinin uzağı gördüğü kadar genç.
Sevdiklerin kadar iyisin,
Nefret ettiklerin kadar kötü.

B)

Bütün iyi kitapların sonunda
Bütün gündüzlerin,
Bütün gecelerin sonunda,
Meltemi senden esen
Soluğu sende olan,
Yeni bir başlangıç vardır.

C)

Öyle bir ilkyaz ol ki korkut yaprakları,
Öyle bir son yaz ol ki tut yaprakları,
Sarıp dökülürken güz rüzgârlarında
Ardında savrulsun, unut yaprakları,
Sevinçlerinde onlar vardı, hüznlerinde onlar
Seninle yeşerdiler, seninle soldular.

D)

Dünya bir şekilde dönüyor.
İnsanlar mutlu, mutsuz ne çıkar?
Zaman istemesek de akıp gidiyor.
Yarıdan umutlu, umutsuz ne çıkar?
Her ne kadar biz istemesek de
Bu yolun sonu hep aynı yere çıkar.

7. Bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama mecaz anlam denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki metinlerin hangisinde “mecaz” anlamıyla kullanılan bir sözcüğe yer verilmemiştir?

- A) Bugün bu noktaya geldiysem bunu çok çalışmama borçluyum. Tırnaklarımla kazıya kazıya, gece gündüz çalışarak ulaştım bu konuma. Şimdi bakıyorum herkes rahatlık peşinde, kimse çalışmak istemiyor. Herkes iş yapmadan, emek vermeden para kazanma derdine düşmüş. Olur mu öyle, alın teri dökülmeden rahatlığa ulaşılır mı?
- B) Beden dili iç dünyamızdaki izleri dışarıya yansıtır ve buna çoğu zaman engel olamayız. Bazı araştırmacılar bu konuyla ilgili olarak iç dünyamızın davranışlarımızı yönlendirdiği kadar, davranışlarımızın da iç dünyamızı etkilediğini saptamıştır. Buna göre hissettiğimiz gibi davranmaktan çok, davrandığımız gibi hissediyormuşuz.
- C) Bir insanın ne anlatacağını tahmin etmeye çalışmak, dinleme sürecinin başlamadan bitmesinin temel nedenidir. Konuşan kişi gerçekten dinleniyorsa onu jest ve mimiklerle onaylamak ya da ona konuşması bittikten sonra sorular sormak gerekir. Onun her sözünü onaylamak sizin iyi bir dinleyici olduğunuzu göstermez.
- D) İlk günler evi temizlemiş, tüm kirlileri yıkayıp ütlemiştir. Giysileri ve yatak takımlarını elden geçirmiş, söküklere dikip delikleri, yırtıkları yamamıştır. Bu arada hazırlanması uzun süren hamurlu köy yemeklerinden de yapmıştır sık sık. Ama hepsi bu kadardı. Daha sonraki günler boşluktan sıkılmaya başladı. Bir gün can sıkıntısını gidermek için bavulları ve dolapları yerleştirmeye girişti.

Kelimenin Anlamı ve Yorumu

8. Hiçbir şeyde ölçüyü aşmayan, her şeyi tadında bırakan birisiydi. Çevresindekiler onu sivri, aksi ve soğuk bulurlardı. Oysaki o, sohbet etmesini bilenle sohbet eder, sınır aşılmadığı sürece samimiyeti bozmazdı. Herkes gibi onun da katı kuralları vardı. Çevresindekiler bu kurallara çoğunlukla uymadıkları için pek yanaşmazdı onlara. Az ama özdü dostları. Onlarla sıcak ve tatlı sohbetler ederdi.

Aşağıda bu metinde geçen bazı sözcüklerin anlamları verilmiştir.

soğuk	Isısı düşük olan, sıcak karşıtı	☐
	Üşütecek derecede ısısı olan	☐
	Sevimsiz veya yersiz, antipatik	☒
katı	Çok, aşırı derecede	☒
	Hoşgörüsüz, acımasız, merhametsiz, zalim	☐
	Düşünce ve davranışlarında belli ilkelere sıkı sıkıya bağlı olan	☐
tatlı	Sevimli, hoş	☐
	Kulağa hoş gelen, rahatlatan	☒
	Şekerle veya şekerli şeylerle yapılan yiyecek	☐
sıcak	Isısı yüksek olan, çok ısınmış	☐
	Yakmayacak derecede ısısı olan, soğuk karşıtı	☐
	Dostça olan, sevgi dolu	☒

Buna göre hangi sözcüğün metindeki anlamı yanlış verilmiştir?

A) soğuk

B) katı

C) tatlı

D) sıcak

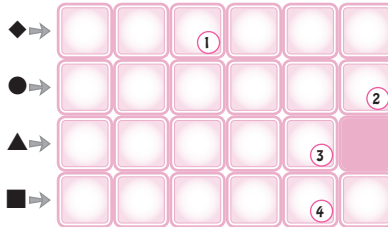
9.

Masaldı dağlar, taşlar gerçekten masaldı ha.
Geçiyordu Mustafa Kemal Çamlıbel'den,
Yabanın kurdu kuşu seyrine inmiştiler.
Kara pençelerle, ak gagalarla.
Susmuştu yeryüzü efsaneler içinde,
Masaldı dağlar, taşlar gerçekten masaldı ha.

Kartal uçup gidince ortalık boşaldı ha.
Kayboldu mucizesi havaların.
Neydi, nasıl bir parıltıydı, bilemedi kimseler.
Kimin aşkıydı, inmişti göklerden toprağa Paşa'm?
Kalmadı sonsuzluk, görkem, gurur
Kartal uçup gidince ortalık boşaldı ha.

Bu şiirdeki bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir. Bu sözcükleri şiirden bularak bulmacaya yerleştiriniz.

- ▲ İnsan yaşamayan ıssız yer.
- İnsanları hayran bırakan, tabiatüstü sayılan olay.
- Göz alıcı ve gösterişli olma durumu, gösteriş, ihtişam.
- ◆ Eski çağlardan beri söylenegelen, olağanüstü varlıkları, olayları konu edinen hayalî hikâye.

ANAHTAR SÖZCÜK

Numaralanmış kutularda yer alan harfler "ANAHTAR SÖZCÜK" bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

A) S E N E

B) S İ N E

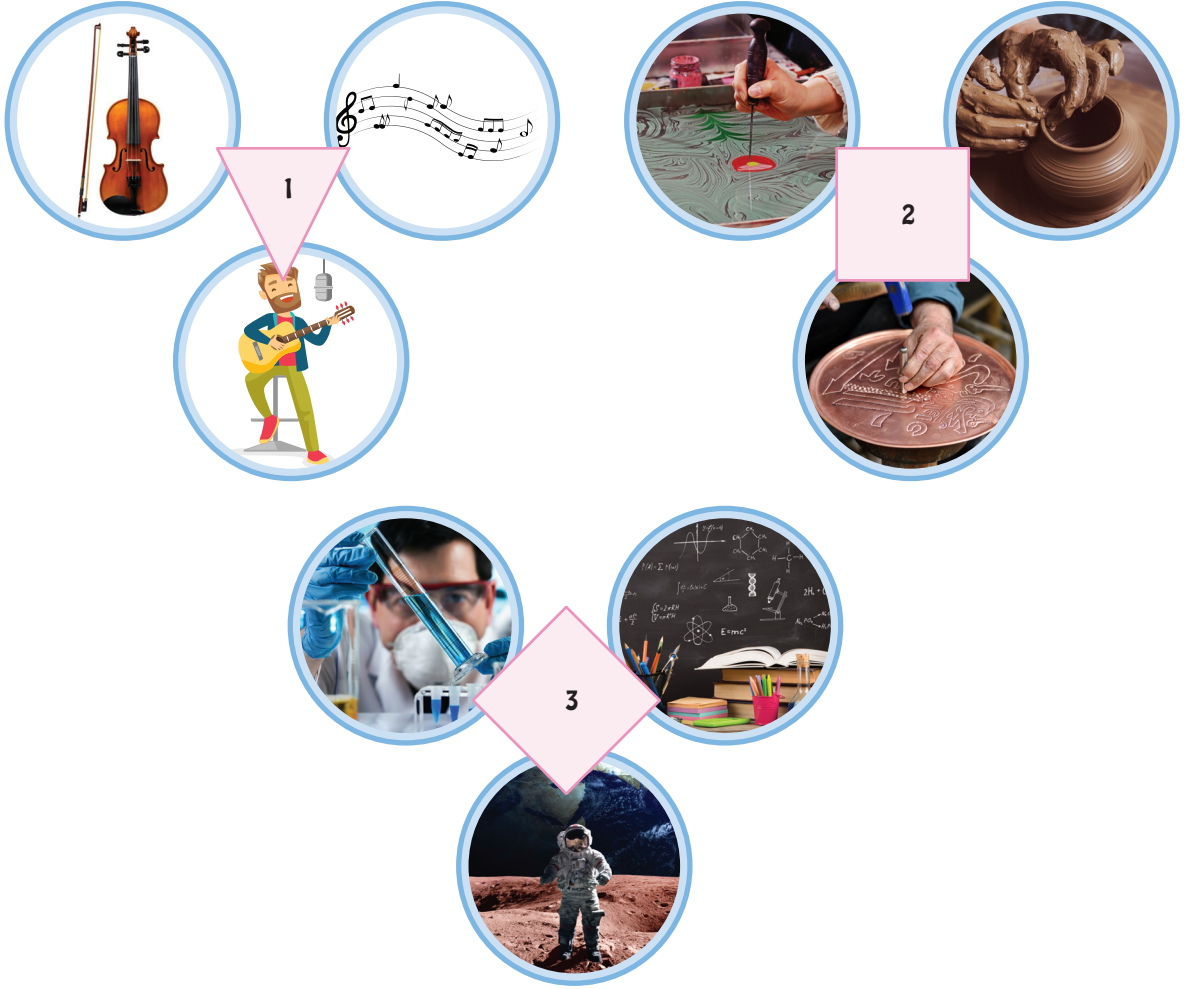
C) S E M A

D) S E R A

Kelimenin Anlamı ve Yorumu

10. Aşağıdaki şekillerde numaralanmış bölümlere, çevresindeki görsellerin çağrıştığı en uygun kavram yazılmak istenmektedir.

Buna göre numaralanmış yerlere getirilecek kavramlar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	1	2	3
A)	Müzik	Kültür	Bilim İnsanı
B)	Sanat	Güzel Sanatlar	Uzay
C)	Müzik	Geleneksel Sanatlar	Bilim
D)	Eğlence	Meslek	Araştırma

11. Atasözleri bir toplumun hayata bakış açılarını göstermeleri bakımından birer başlangıç noktası sayılır. Bir toplumun değer ve yargıları atasözleriyle paralellik taşır. Atasözleri toplumun ortak değerlerini özlü bir şekilde anlatır. Dolayısıyla atasözlerini öğretirken resim ve karikatürlerden yararlanmak son derece önemlidir. Çünkü resim ve karikatürler hem soyut sözcükleri somutlaştırma hem de öğrencilerin hayal dünyalarını zenginleştirme işlevlerine sahiptir.

Yukarıda Derya'nın proje ödevinden bir metin bulunmaktadır. Bu proje ödevini daha da güzelleştirmek ve zenginleştirmek isteyen Derya, ödevine atasözlerine ait görselleri koymuştur. Ancak Derya, görsellerden birinin seçiminde hata yapmıştır.

Buna göre hata yapılan görsel aşağıdakilerden hangisidir?

12.

SAĞLIĞIM İÇİN NE YAPMALIYIM?

Temizliğe dikkat etmeli, ellerini ---- sabunla yıkamalısın.

Dişlerini günde en az iki defa fırçalamalısın.

---- ve dengeli beslenmeli, meyveleri yıkayarak tüketmelisin.

---- alışkanlığına dikkat etmelisin.

Hastalıklardan korunmak için ---- olmalısın.

Ayşe Öğretmen, öğrencilerine cümlelerinde eksik sözcükler olan bir görsel getirmiştir. Bu eksik sözcüklerin sözlük anlamlarını verip sözcükleri öğrencilerine sormuştur. Sözcüklerin sözlük anlamı şu şekildedir:

- Kesin bir biçimde, kesinlikle.
- Sistemli, metodik.
- Birtakım hastalıklara karşı bağışıklık sağlamak için vücuda verilen, o hastalığın mikrobuyla hazırlanmış eriyik.
- Dış uyaranlara karşı bilincin, bütünüyle veya bir bölümünün yittiği, tepki gücünün zayıfladığı ve her türlü etkinliğin büyük ölçüde azaldığı dinlenme durumu.

Buna göre anlamları verilen ve görselde boş bırakılan yerlere yerleştirilecek olan sözcükler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Mutlaka - düzenli - aşı - uyku
- B) Olmazsa olmaz - her zaman - ilaç - istirahat
- C) Her hâlde - nizamlı - hap - yorgunluk
- D) Net - sistematik - şurup - hastalık

13. Aşağıda “yanmak” sözcüğünün bazı anlamları verilmiştir:

- Çok üzülme
- Isı, ışık veren bir konuma geçmek
- Vücut veya nesnelerin ısısı artmak
- Hükümsüz kalmak, değerini yitirmek

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde “yanmak” sözcüğü bu anlamlarının dışında kullanılmıştır?

- A) Yaralı asker, ateşler içinde günlerce titreyerek yandı. Cephedeki hekimler onun ateşini düşürmek için seferber oldu. Ne çare ki ateşi bir türlü düşmüyordu. Acil, hastaneye sevk edilmesi gerekiyordu.
- B) Köy odasında zaman hızla aktı. Gece oldu, sokak lambaları yandı. Herkes evinin yolunu tuttu. Bir tek Ahmet Ağa kaldı. Onun daha yapacak işleri vardı. Cebinden bir kâğıt parçası ve kalem çıkarıp hesap yapmaya başladı.
- C) Biz işten vakit bulup da tatil yapamayacağımıza yanarken birçok insan işsiz geziyor sokaklarda. Ne tuhaf? Hayat böyle maalesef herkesin sıkıntıları, istekleri, hayalleri var. Kimi için eziyet olan bir durum başkası için ihtiyaç oluyor.
- D) Günümüz şarkıcıları, oyuncularını kendilerini halka beğendirmek için yanırlar. Akıl almaz hâl ve hareketlerle özellikle de sanatla uyuşmayan tavırlarla kendilerini her gün ekrana malzeme ediyorlar. Onların bu durumlarını görünce gerçek sanatçıların kıymetini daha iyi anlıyorum.

14. Durduk yere kendi kendime problem edindim. İşin aslına bakarsan çünkü olayın hiç de problem edilecek bir yanı yoktu. Bazı zamanlarda böyle sebepsiz yere tepkilerim olur. Zaten etrafımdaki herkes, her şey yolumdayken basit sebeplere fazlaca tepki vermeme sitem ediyor. Dertsiz başına dert alıyorsun, ---- diye bana kızıyorlar.

Bu metinde boş bırakılan yere anlam bütünlüğüne göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) yarasız yere kurt düşürüyorsun
- B) doğru bildiğin yolundan şaşmıyorsun
- C) pire için yorgan yakıyorsun
- D) burnunun dikine gidiyorsun